

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 50/22
Luksemburg, 24 marca 2022 r.

Wyrok w sprawie C-433/20
Austro-Mechana

Wyjątek dotyczący „kopii na użytek prywatny” na podstawie dyrektywy o prawie autorskim ma zastosowanie do przechowywania w chmurze (cloud) kopii chronionego utworu do celów prywatnych

Podmioty praw autorskich powinny otrzymywać godziwą rekompensatę, która jednak niekoniecznie musi być wypłacana przez dostawców chmury

Austro-Mechana¹ jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, która wykonuje ustawowe prawa do wynagrodzenia należnego na podstawie wyjątku dotyczącego kopii na użytek prywatny². Wystąpiła ona do Handelsgericht Wien (sądu gospodarczego w Wiedniu) z powództwem przeciwko Strato AG, dostawcy usługi przechowywania w chmurze (cloud), o zapłatę tego wynagrodzenia. Sąd ten oddalił żądania AustroMechany, orzekając, że Strato nie przekazuje swym klientom nośników danych, lecz świadczy na ich rzecz usługę przechowywania online.

Oberlandesgericht Wien (wyższy sąd krajowy w Wiedniu), rozpatrujący spór w postępowaniu apelacyjnym, zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy przechowywanie treści w chmurze obliczeniowej objęte jest wyjątkiem dotyczącym kopii na użytek prywatny, przewidzianym w art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29³.

Trybunał orzekł, że **wyjątek dotyczący kopii na użytek prywatny ma zastosowanie do kopii utworów na serwerze w przestrzeni przechowywania udostępnionej użytkownikowi przez dostawcę usługi chmury obliczeniowej. Jednakże państwa członkowskie nie mają obowiązku nakładania na dostawców usług przechowywania danych w chmurze obowiązku zapłaty godziwej rekompensaty z tytułu tego wyjątku, pod warunkiem że zapłata godziwej rekompensaty na rzecz podmiotów praw autorskich jest przewidziana w inny sposób.**

Ocena Trybunału

W pierwszej kolejności dyrektywa 2001/29 stanowi, że wyjątek dotyczący kopii na użytek prywatny ma zastosowanie do zwielokrotniania na dowolnych nośnikach⁴. Trybunał wypowiedział się w przedmiocie możliwości stosowania tego wyjątku do kopii utworów w chmurze.

W odniesieniu do pojęcia „zwielokrotniania” Trybunał wyjaśnił, że sporządzenie kopii zapasowej utworu w przestrzeni przechowywania danych w chmurze stanowi zwielokrotnienie tego utworu. Przesyłanie (upload) utworu do chmury polega bowiem na przechowywaniu jego kopii.

Jeśli chodzi o wyrażenie „dowolny nośnik”, Trybunał stwierdził, że odnosi się ono do wszystkich nośników, na których chroniony utwór może być zwielokrotniany, w tym serwerów używanych w ramach chmury obliczeniowej. W tym względzie nie jest decydujące, czy serwer należy do osoby

¹ Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH.

² Wyjątek dotyczący kopii na użytek prywatny stanowi wyjątek od wyłącznego prawa autorów do zezwalania na zwielokrotnianie ich utworów lub do zakazywania takiego zwielokrotniania. Dotyczy zwielokrotniania na dowolnych nośnikach przez osobę fizyczną do prywatnego użytku i do celów ani nie bezpośrednio, ani nie pośrednio handlowych.

³ Państwa członkowskie mogą przewidzieć taki wyjątek na podstawie art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. 2001, L 167, s. 10). W takim przypadku państwa te powinny upewnić się, że podmioty praw autorskich otrzymają godziwą rekompensatę.

⁴ Artykuł 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29.

trzeciej. Tym samym, wyjątek dotyczący kopii na użytek prywatny może również mieć zastosowanie do zwielokrotniania dokonywanego przez osobę fizyczną za pomocą narzędzia należącego do osoby trzeciej. Ponadto, jednym z celów dyrektywy 2001/29 jest uniknięcie sytuacji, w której ochrona prawa autorskiego w Unii stałaby się przestarzała lub nieaktualna ze względu na rozwój technologiczny. Cel ten byłby zagrożony, gdyby wyjątki i ograniczenia ochrony prawa autorskiego interpretowano w taki sposób, że wykluczałyby one media cyfrowe i usługi chmury obliczeniowej.

Wobec tego, pojęcie „dowolnego nośnika” obejmuje serwer, na którym przestrzeń do przechowywania jest udostępniana użytkownikowi przez dostawcę usługi chmury obliczeniowej.

W drugiej kolejności Trybunał wypowiedział się w przedmiocie zobowiązania dostawców usług przechowywania danych w chmurze do zapłaty godziwej rekompensaty i stwierdził zasadniczo, że w obecnym stanie rozwoju prawa Unii wprowadzenie takie obowiązku mieści się w zakresie uznania przyznanym ustawodawcy krajowemu w celu określenia różnych elementów systemu godziwej rekompensaty.

W tym względzie przypomniał on, że państwa członkowskie, które stosują wyjątek dotyczący kopii na użytek prywatny, są zobowiązane do ustanowienia systemu godziwej rekompensaty służącego wynagrodzeniu podmiotom praw autorskich szkody.

Odnosnie do osoby zobowiązanej do zapłaty godziwej rekompensaty, co do zasady to na osobie sporządzającej kopię na użytek prywatny, czyli na korzystającym z usług przechowywania w chmurze obliczeniowej, spoczywa obowiązek sfinansowania rekompensaty.

Jednakże w przypadku trudności praktycznych w zidentyfikowaniu użytkowników końcowych, **państwom członkowskim wolno ustanawiać opłatę licencyjną za kopię na użytek prywatny, obciążającą producenta lub importera serwerów, za pomocą których usługi chmury obliczeniowej są oferowane osobom prywatnym. Opłata ta zostanie przeniesiona z ekonomicznego punktu widzenia na nabywcę takich serwerów i ostatecznie zostanie pokryta przez użytkownika prywatnego korzystającego z tego sprzętu lub użytkownika, na rzecz którego usługa zwielokrotniania jest świadczona.**

Przy ustalaniu opłaty licencyjnej za kopię na użytek prywatny państwa członkowskie mogą uwzględnić okoliczność, że niektóre urządzenia i nośniki mogą być wykorzystywane do sporządzania kopii na użytek prywatny w ramach chmury obliczeniowej. Należy jednak upewnić się, że uiszczana w ten sposób opłata, w zakresie, w jakim obciąża wiele urządzeń i nośników w ramach tego samego procesu, nie przekracza potencjalnej szkody poniesionej przez podmioty praw autorskich.

W związku z tym dyrektywa 2001/29 nie stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które nie nakłada na dostawców usług przechowywania danych w chmurze obowiązku zapłaty godziwej rekompensaty, o ile uregulowanie to przewiduje wypłatę godziwej rekompensaty w inny sposób.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 22964106.